

Sygn. akt I KK 203/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **K. P.**

skazanego za czyny z art. 244 k.k. i art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 września 2022 r.

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na niekorzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 11 marca 2022 r., sygn. akt II K 1582/21, na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

uchyła zaskarżony wyrok w części dotyczącej braku rozstrzygnięcia o srodku karnym w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 marca 2022 r., sygn. akt II K 1582/21, Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze uznał oskarżonego K. P. za winnego tego, że:

1. w dniu 13 sierpnia 2021 r. w K. (województwa [...]) na ulicach [...] i [...]1 kierował motorowerem o numerze rejestracyjnym [...] pomimo orzeczonego przez Sąd Rejonowy w K. , sygn. akt II K [...], obowiązującego od 6 grudnia 2016 r. dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym oraz znajdował się w stanie nietrzeźwości wynoszącym przy pierwszym badaniu zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu urządzeniem pomiarowo-kontrolnym 0,25 mg/l alkoholu, będąc uprzednio prawomocnie skazanym za kierowanie w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w K. sygn. akt II K [...] z dnia 28.11.2016 r., wyrokiem VIII Zamiejscowego Wydziału Karnego w K. Sądu Rejonowego w J. sygn. akt VIII K [...] z dnia 27.11.2013 r. oraz wyrokiem VIII Zamiejscowego Wydziału Karnego w K. Sądu Rejonowego w J. z dnia 16.06.2013 r. sygn. akt VIII K [...], tj. występku z art. 244 k.k. i art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to wymierzył mu karę 7 miesięcy pozbawienia wolności,

2. w dniu 13 sierpnia 2021 r. w K. (województwa [...]) na ulicy [...]1 posiadał przy sobie wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii substancję psychotropową w postaci amfetaminy w ilości 0,76 grama, tj. występku z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to wymierzył mu karę 7 miesięcy pozbawienia wolności.

Jednocześnie Sąd I instancji połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczył na jej poczet okres zatrzymania od 13 sierpnia 2021 r. do 14 sierpnia 2021 r., orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia w ruchu lądowym wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio oraz orzekł przepadek dowodu rzeczowego.

Wyrok Sądu Rejonowego uprawomocnił się w dniu 19 marca 2022 r.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, zaskarżając wyrok na niekorzyść skazanego w zakresie braku rozstrzygnięcia o środku karnym. Skarżący zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego - art. 43a § 2 k.k., polegające na braku orzeczenia wobec oskarżonego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz

Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 10.000 zł, pomimo skazania za przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k.”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się oczywiście zasadna, co skłoniło Sąd Najwyższy do skierowania jej, w celu rozpoznania, na posiedzenie wyznaczone w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na dwie kwestie natury ogólnej. Po pierwsze, uwzględnienie kasacji na niekorzyść skazanego jest w niniejszej sprawie dopuszczalne, albowiem została ona wniesiona przed upływem roku od daty uprawomocnienia się zaskarżonego wyroku (art. 524 § 3 k.p.k.). Po drugie, w postępowaniu kasacyjnym jest dopuszczalne uchylenie zaskarżonego orzeczenia wyłącznie w części, w jakiej nie zawiera ono rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego, którego zastosowanie było obligatoryjne (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I KZP 21/14, OSNKW 2016, z. 1, poz. 1), na co wskazuje także art. 425 § 2 zd. 2 k.p.k., zgodnie z którym można zaskarżyć brak określonego rozstrzygnięcia.

Rację ma skarżący twierdząc, że Sąd Rejonowy uchybił w sposób rażący wskazanemu w petitum kasacji przepisowi prawa materialnego - art. 43a § 2 k.k., a powyższe uchybienie ma oczywisty wpływ na treść wyroku. K. P. nie ponosi bowiem konsekwencji prawnych swojego czynu, które zgodnie ze wskazanymi przepisami powinien ponieść.

Zgodnie z brzmieniem ww. przepisu, w przypadku skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k. orzeczenie o środku karnym w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej ma charakter obligatoryjny, a jego minimalna wysokość wynosi 10.000 zł. W wyroku z dnia 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt III KK [...], Sąd Najwyższy stwierdził, że świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej Sąd obligatoryjnie orzeka w wypadku skazania za przestępstwa z art. 178a § 1 i 4 k.k., art. 179 k.k. i art. 180 k.k., a ustawa nie przewiduje od tego żadnego wyjątku. Tymczasem nie ma najmniejszych

wątpliwości, że wobec K. P. wydano wyrok skazujący za występki z art. 244 k.k. i art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Okoliczność ta generowała więc obowiązek orzeczenia środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 10.000 zł.

Z uwagi na powyższe uchybienie, niezbędne było uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w J. w zaskarżonej części, to jest w zakresie braku rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci świadczenia pieniężnego i przekazanie sprawy w tym zakresie temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Ponownie procedując w sprawie, Sąd Rejonowy zobligowany będzie do uwzględnienia powyższych uwag w świetle treści art. 43a § 2 k.k.

Ze wskazanych wyżej powodów, należało orzec jak w sentencji.

[as]